

PEHR-JOHAN NORBÄCK

Varför har amerikanska företag mer effektivt ledarskap än europeiska företag?

Nicholas Bloom och John van Reenen analyserar i en nyligen publicerad artikel unika data över företagsledarskap. Författarna finner att amerikanska företag i genomsnitt sköts mer effektivt än europeiska företag. Det amerikanska försprånget förklaras av svagare produktmarknadskonkurrens i Europa samt av att ledarskapet inom europeiska företag oftare går i arv inom familjen.

Empirisk nationalekonomisk forskning har haft ganska litet att säga om hur viktig företagsledningen är för ett företags resultat. Detta förhållande återspeglar inte ett ointresse för frågan, utan främst brist på bra data. En nyligen publicerad uppsats av Nicholas Bloom och John Van Reenen (2007) utnyttjar dock nya data för att sprida ljus över denna fråga.

Bloom och Van Reenen visar att skillnader i företagsledarskap är en viktig förklaring till den heterogenitet man finner mellan företag vad gäller vinster och produktivitet. Den viktigaste slutsatsen är emellertid att de visar att det finns betydande länderskillnader i kvaliteten på ledarskap och att dessa skillnader till allra största delen förklaras av skillnader i juridiska system och graden av produktmarknadskonkurrens.

Bloom och Van Reenen undersöker hur 732 medelstora amerikanska, franska, tyska och brittiska tillverkningsföretag styrs. De ställer frågor om företagets produktionsprocess, lagring, huruvida moderna produktionstekniker införts, och i så fall varför. Författarna undersöker vilka mål företagen har, hur företagen mäter om målen infrias och – inte minst – vad företagen gör om målen inte uppnås. Författarna ställer frågor inom sammanlagt 18 olika områden. Svaren används sedan för att beräkna ett index som avser att mäta kvaliteten på företagets ledarskap.

Författarna visar att företag med högre kvalitetsindex också uppvisar högre vinster och högre produktivitet, samtidigt som konkursrisken är lägre. Att företag med ett bättre och tydligare ledarskap också är mer vinstrika är kanske inte så förvånande i sig. Men författarna undersöker också vilka faktorer som

bestämmer varför vissa företag har effektivare ledarskap än andra. Det visar sig vara framför allt två faktorer som är viktiga för hur bra ett företag styrs. För det första gör hård produktmarknadskonkurrens att ledningen tvingas anstränga sig mer och vara snabbare att tillägna sig nya, konkurrenskraftiga metoder. För det andra är det också viktigt att företagen har en externt rekryterad ledning. Att låta företag gå i arv leder i genomsnitt till sämre styrning, särskilt i familjeföretag där den förstfödde sonen av tradition övertar ledningen.

Slutligen undersöker Bloom och Van Reenen även om det finns systematiska skillnader mellan länder vad gäller företagets ledarskap och finner att amerikanska företag tenderar att vara effektivare än företag i Europa. Också detta kommer sig av den hårdare konkurrensen på den amerikanska produktmarknaden och en rättstradition i Europa som gynnar att företagsledarskap går i arv. Exempelvis finner författarna att två tredjedelar av det försprång som amerikanska företag har över franska företag förklaras av dessa två faktorer.

Referens

Bloom, Nicholas och John Van Reenen (2007), "Measuring and Explaining Management Practices Across Firms and Countries". *Quarterly Journal of Economics* 122(4), 1351–1408.